

Aan:	het college van B&W	Van team:	Financiën
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Diepen	Adviseur:	Dolf Rientjes
		E-mail:	d.rientjes@denhelder.nl
Betrokken portefeuillehouder:	Burgemeester De Boer, Wethouder Bais, Wethouder Camara, Wethouder De Vrij, Wethouder Nanning, Wethouder Wagner		
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000495006
		Datum voorstel:	16 september 2025
Onderwerp:	Voorstel tot vaststellen eerste wijziging begroting 2026 - beleidsintensiveringen		

Publiekssamenvatting:

De beleidsarme begroting die is opgesteld voor 2026 bevat geen nieuwe voorstellen. Vanuit eerdere afspraken wordt met dit voorstel een aantal voorstellen voor nieuw beleid voorgelegd. Deze voorstellen hebben betrekking op investeringen voor de realisatie van de Wildopvang waarbij ook de openbare ruimte moet worden ontsloten (€ 1,6 miljoen), de voorbereiding van de nieuwe weg naar de boot naar Texel (€ 6 miljoen), Verkeersveiligheid (€ 0,65 miljoen) en de tweede fase van de doorfietsroute (€ 0,8 miljoen). Ook stelt het college van burgemeester en wethouders voor enkele afgesproken bezuinigingen uit te stellen en uitgaven te doen ten behoeve van onder meer de versterking van de winkelgebieden, versterking van de inzet voor de woningbouw en bijzondere woonvormen. Het college vindt het van belang dat ook na de gemeenteraadsverkiezingen ruimte is voor keuzen en ziet mogelijkheid om deze voorstellen te doen door een hogere bijdrage vanuit het rijk en het verhogen van de forensenbelasting.

Geadviseerd besluit:

Het college besluit de gemeenteraad voor te stellen:

1. de eerste wijziging van de programmabegroting 2026 vast te stellen en de meerjarenbegroting 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
2. de volgende kredieten beschikbaar te stellen
 - a. Nieuwe Diep/Nieuwe Werk, een krediet van € 6.000.000 voor de voorbereidende werkzaamheden in de periode 2026-2029
 - b. Wildopvang, een krediet van € 1.600.000, voor de openbare ruimte en de natuurcompensatie
 - c. Winkelgebied Dorperweerth, een krediet van netto € 350.000
 - d. Verkeersveiligheid, een krediet van netto € 646.000 voor diverse verkeersveiligheidsmaatregelen. Onderdeel van dit krediet zijn de uitgaven voor het verbeteren van de looproutes Station -Ziekenhuis en Station – Willemsoord
 - e. Doorfietsroute fase 2, netto € 807.000.

Aanleiding en context

De gemeenteraad heeft het college opgedragen voor de begroting 2026 een onderscheid te maken tussen de beleidsarme begroting en een separaat voorstel met beleidsintensiveringen en versoeringen.

Doelen en resultaten

In de eerste begrotingswijziging 2026 worden de voorstellen voor nieuw beleid en versoeringen aangeboden aan de raad. Deze voorstellen zijn een aanpassing op de separaat aangeboden beleidsarme begroting. Na de besluitvorming wordt de opdracht voor het college voor het jaar 2026 dus aangepast, wat vooral een aanvulling inhoudt.

Kaders en omstandigheden

De gemeenteraad heeft op 7 juli 2025 besloten in de voorbereiding van de begroting 2026 een onderscheid aan te brengen tussen de beleidsarme begroting en de voorstellen voor nieuw beleid. De kaders en omstandigheden zijn in geval alleen de afspraken tussen de gemeenteraad en het college.

Argumenten en alternatieven

Met de voorstellen in de 1e begrotingswijziging worden verschillende ambities en doelen mogelijk gemaakt. Voor een deel van de voorstellen geldt dat deze in voorgaande jaren onderdeel uitmaakten van de kadernota.

Door de raad is besloten dit aparte moment in de aanloop naar de begroting niet te gebruiken en het college op te dragen voor het uitbrengen van het voorstel een aparte consultatieronde te houden met de fracties. In deze ronde is de fracties de mogelijkheid geboden om hun politieke wensen ken te maken zodat zij in de gelegenheid zijn om tijdig richting te geven aan de begroting 2026.

Een afvaardiging van het college heeft deze gesprekken gevoerd met de raadsfracties die van deze gelegenheid gebruik hebben gemaakt. Op onderdelen heeft het college de wensen gebruikt om voorstellen te toetsen en heeft deze aangescherpt naar aanleiding van de gesprekken.

De 1^e begrotingswijziging vult niet de volledige beschikbare ruimte in de meerjarenbegroting. De ruimte die niet is ingevuld loopt op van € 0,3 miljoen in 2027 naar € 2 miljoen in 2029.

In de 1^e begroting wijziging ligt de nadruk op het afronden van zaken die eerder in gang zijn gezet en het kunnen invullen van de verantwoordelijkheid voor het huidige taakpakket.

Het overzicht van de voorstellen wordt kort toegelicht met een aantal argumenten en alternatieven.

Overzicht van de voorstellen:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
01. Aanpassing en verhoging forensenbelasting	-514	-790	-790	-790
02. Wildopvang, krediet natuurcompensatie en ontsluiting openbare ruimte € 1,6 miljoen	0	0	128	126
03. Dienstverlening HUB	70	70	70	70
04. Uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn	50	25	0	0
05. Taakstelling subsidies sociaal domein niet doorzetten in 2026 en 2027	450	450	0	0
06. Vermindering taken medebewind niet doorvoeren in 2026 en 2027	500	500	0	0
07. Winkelgebieden	100	100	128	128
08. Verkeersveiligheid	100	0	52	52
09. Schoolmaatschappelijk werk op het Pro VSO	40	40	40	40
10. Maatschappelijk vastgoed	215	215	215	215
11. Cofinanciering Rijksbijdrage volkshuisvestingsfonds	0	0	0	0
12. Volkshuisvestingsprogramma	380	380	380	380
13. Voorbereiding ontwikkeling Maranathagebied	0	0	0	0
14. Versterking vraagstukken Omgevingswet	135	135	135	135
15. Voorbereiding aanpassing kruising Julianadorp	100	0	0	0
16. Cofinanciering IKW aanvraag	0	0	0	330
17. Doorfietsroute	0	0	0	65
18. Uitvoeringsprogramma Erfgoed	0	0	0	0
19. Nieuwe Diep/Nieuwe Werk	0	45	90	330
20. Regionale Samenwerking - Bereikbaarheid	145	145	145	145
21. Organisatieontwikkeling/planmatig werken	200	200	0	0
22. Datagedreven werken	360	240	120	0
23. Kansrijke buurten	0	0	0	0
Saldo eerste begrotingswijziging	2.331	1.755	713	1.225

1 Aanpassing forensenbelasting

Met het voorstel om de forensenbelasting aan te passen wordt invulling gegeven aan de in 2025 gedane toezegging om te onderzoeken hoe ook de forensen als gebruikers van de voorzieningen van de gemeente meer gaan bijdragen aan het financieel draagvlak van de gemeente.

De verhoging is minder dan de ingebrachte suggestie omdat de stijging anders onvoldoende in lijn is met stijging van de andere heffingen zoals in de begroting 2025 verwerkt.

Door te kiezen voor een gefaseerde verhoging krijgen de belastingplichtigen een overgangsjaar voordat de nieuwe heffing volledig van kracht is.

2 Krediet Wildopvang

Het krediet voor de Wildopvang is nodig om de kosten van natuurcompensatie en de kosten van de openbare ruimte rondom de nieuwe wildopvang te bekostigen. Deze kosten maakten geen onderdeel uit van het oorspronkelijk beschikbaar gestelde krediet. Het oorspronkelijke krediet voorzag enkel in de nieuwe opvang zelf.

Voor de deze kosten is geen duidelijk alternatief. De natuurcompensatie is onlosmakelijk verbonden aan de nieuwe locatie en een ontsluiting en inrichting van de openbare ruimte is dat ook nodig. Het niet opnemen van het aanvullende krediet betekent dat de uitgewerkte plannen volledig heroverwogen moeten worden of terug gedraaid. Gelet op eerdere besluitvorming, de gebrekkig huidige locaties is dit niet een reëel alternatief.

3. Dienstverlening HUB

Om de dienstverlening vanuit de HUB in Julianadorp te kunnen laten plaatsnemen is € 70.000 meer nodig dan eerder opgenomen in de begroting. Zonder de aanvulling kan er onvoldoende dienstverlening plaatsvinden. In het totaal spelen de kosten voor beveiliging een duidelijk rol.

Het alternatief voor deze post is, geen HUB in Julianadorp. Dan valt ook de eerder vrijgemaakte € 80.000 vrij, maar wordt geen invulling gegeven aan de in 2022 gedane belofte.

4 Uitvoeringsprogramma Dierenwelzijn

In het uitvoeringsprogramma is aangegeven welke materiële uitgaven hiermee mogelijk worden gemaakt. Een stijging van de opvangkosten door een groter aanbod vallen hier buiten. Als deze intensivering niet wordt ondersteund worden er geen nieuwe activiteiten gestart ter ondersteuning van het welzijn van dieren.

5. Vooruitschuiven taakstelling subsidies

De taakstelling op de subsidies in het sociaal domein dateert van voor 2025. Een deel van de taakstelling is gerealiseerd en voor € 450.000 is dat nog niet het geval. De taakstelling is onvoldoende uitgewerkt om door te kunnen voeren en leidt op korte termijn tot knelpunten bij de betrokken organisaties. Vanuit de extra middelen via het gemeentefonds in combinatie met de uitspraak dat nieuwe bezuinigingen ongewenst zijn stelt het college voor dit twee jaar vooruit te schuiven.

6. Vooruitschuiven taakstelling vermindering taken

Het college ziet dat er nauwelijks aanknopingspunten zijn om daadwerkelijk de taakuitvoering te verminderen, met het gedeeltelijk terugdraaien van de korting op het gemeentefonds is dit ook van de onderdelen die opnieuw zou worden afgewogen. Het verminderen van taken is daadwerkelijk iets anders dan het goedkoper uitvoeren van het taakpakket. De ambities en opdrachten voor het maritiem cluster, de woningbouw opgave en de goede woon en opvangvoorzieningen vergt zelfs meer.

De lopende opdracht om efficiënter wordt onverminderd door gezet en verder ondersteunt met de impuls op planmatig werken en data gedreven werken. Hiermee komen er meer mogelijkheden om efficiënter te werken en goedkoper te werken. Het alternatief is nu de besparing vasthouden, dat kan niet anders dan doorwerken in het terugdraaien van de uitgesproken ambities.

7. Winkelgebieden

De winkelgebieden worden met het voorstel ondersteunt en deels gerevitaliseerd. Het voorstel is om dit steeds in samenwerking met de eigenaar van het winkelgebied te doen. Elk draagt een deel van de investering.

Het alternatief is dat de gemeente zich strikt beperkt tot de openbare ruimte met het risico dat de vastgoedeigenaar onvoldoende perspectief ziet om te investeren.

8. Verkeersveiligheid

Met een nieuw krediet voor verkeersveiligheid kan een nieuwe serie verbeteringen worden gerealiseerd met gebruikmaking van subsidies van het rijk en de provincie. Onderdeel is ook de verbetering van de looproute Station-Ziekenhuis en Station-Willemsoord. Voor de looproute is er een kleinere kans op subsidie. Voor het krediet geldt een afschrijvingstermijn van 20 jaar.

Het alternatief bij een kleiner bedrag is dat er minder verbeteringen kunnen worden gerealiseerd en dat een deel van de voor Den Helder beschikbare bijdragen van het rijk en de provincie onbenut blijven.

9. Schoolmaatschappelijk werk op het Pro VSO

Voor het schoolmaatschappelijk werk op het Pro-VSO wordt € 40.000 structureel gevraagd. Met dit bedrag wordt eenzelfde inzet mogelijk als in het reguliere onderwijs.

10. Maatschappelijk vastgoed

Met het voorstel wordt de gemeentelijke inzet op goede voorzieningen versterkt. Dit gebeurt naast de inzet van de rijksmiddelen voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. Vanuit de gemeente is er een rol als facilitator van de voorzieningen maar ook in het vinden van de geschikte locaties.

Het alternatief is dat het volledig gedragen moet worden door de rijksmiddelen, waarmee onvoldoende tijdig het vastgoed tot ontwikkeling kan komen.

11. Cofinanciering Rijksbijdrage volkshuisvestingsfonds

Voor de aanpak en verbetering van de particuliere woningvoorraad is eind 2024 een rijksbijdrage toegekend. Den Helder heeft daarmee mogelijkheid om in de periode 2025-2034 € 16 miljoen in te zetten voor de stad mits de gemeente zelf zorgdraagt voor 30 % cofinanciering. De gemeentelijke bijdrage vergt daarmee een inzet van € 4,8 miljoen. Als cofinanciering kan daarbij de inzet van de ambtelijke organisatie worden opgevoerd. De ambtelijke inzet wordt ingeschat op gemiddeld € 150.000 per jaar. Naar verwachting rest er dan een te cofinancieren bedrag van € 3,3 miljoen. Voorgesteld wordt om dit bedrag vrij te maken ten laste van de algemene reserve of het rekeningresultaat.

Het vrijmaken van dit bedrag ten laste van de algemene reserve is getoetst aan de vraag of het weerstandsvermogen daarna nog boven de norm van 1,0 blijft. Dit is het geval. De daadwerkelijke inzet vindt niet in één keer plaats maar verspreidt over een periode van 10 jaar.

12. Cofinanciering IKW aanvraag

Bij de bestaande fondsen voor de versterking van het gebied rondom de Waddenzee ligt een grote mogelijkheid om subsidie te kunnen aanvragen voor versterking van Den Helder. Deze cofinanciering is bedoeld voor fysieke projecten met een afschrijvingstermijn van 20 jaar. Door de reservering nu op te nemen kan de gemeente aantonen dat de cofinanciering is afgedekt. Het voorstel voor het krediet zelf wordt separaat voorgelegd. Het alternatief, het niet opnemen van de reservering, heeft tot gevolg dat Den Helder de cofinanciering van nieuwe projecten niet kan aantonen en daarmee de kansen op toekenning kleiner ziet worden.

13. Volkshuisvestingsprogramma

Het Rijk wil in 2025 de Wet Versterking regie op de volkshuisvesting vaststellen. Hiermee komt een aantal extra taken op het gebied van wonen en woningbouw naar de gemeente toe. De overheid herpakt de regie op de woningmarkt en doet dit op de verschillende niveaus van Rijk, provincies en gemeenten. Voor de gemeente betekent dit een regierol op aantallen woningen en woningbouwlocatie en betaalbaar wonen. Concreet moet de gemeente een volkshuisvestingsprogramma vaststellen en beleid opstellen ten aanzien van de huisvesting van aandachtsgroepen (ouderen, uitstroom beschermd wonen, dak- en thuislozen, arbeidsmigranten, etc.). Daarnaast wordt de gemeente verplicht een urgentieverordening vast te stellen, inclusief wettelijk verplichte urgentiecategorieën. Om de woningbouw te versnellen worden lokale, regionale en landelijke versnellingstafels georganiseerd, waarop vastlopende woningbouwprojecten kunnen worden geagendeerd met als doel projecten vlot te trekken.

14. Voorbereiding ontwikkeling Maranathagebied

Voor het Maranathagebied wordt een grondexploitatie voorbereid. Hierin wordt onder andere het buurthuis de Viskom/Maranathakerk herontwikkelt, de speelplaats opgeknapt, woningen toegevoegd en parkeren en de routing supermarkt verbetert. De voorbereidingskosten bedragen € 150.000. Deze worden betrokken in de grondexploitatie. Uitgangspunt voor de grondexploitaties is dat deze neutraal zijn of winstgevend saldo hebben.

14. Versterking vraagstukken Omgevingswet

De Omgevingswet betreft een nieuwe wettelijke taak, die in Nederland is ingevoerd om de regelgeving rond ruimtelijke ordening, milieu en natuur eenvoudiger en efficiënter te maken. Om de integrale uitvoering van de Omgevingswet lokaal te borgen, is versterking nodig op het gebied van regie, samenhang en afstemming binnen ruimtelijke initiatieven. Met deze inzet waarborgen we tijdige, juridisch verantwoorde en beleidsmatig goed onderbouwde besluitvorming. Zo blijven we als gemeente in staat om duurzaam en gebiedsgericht te sturen op de fysieke leefomgeving.

15. Voorbereiding aanpassing kruising Julianadorp

Vanuit verschillende invalshoeken is de aanpak van de kruising Langevliet/Schoolweg gewenst. De invalshoeken hebben betrekking op de gebiedsontwikkeling, de bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Voor de voorbereiding van de wijzigingen aan de kruising is een werkbudget nodig van € 100.000. Deze kosten kunnen niet worden ingebracht in een grondexploitatie of worden doorbelast aan een planontwikkeling door derden.

16. Cofinanciering IKW aanvraag

Den Helder werkt aan drie grote projecten/gebiedsontwikkelingen met een subsidieaanvraag bij het Investeringskader Waddenzee (Maritiem Cluster, Mee met de Zee & Rondje Waddenbaai) die van groot belang voor de stad zijn en bijdragen aan de versterking van de relatie van de stad met de Wadden. Naast gemeente Den Helder zijn andere betrokken partijen o.a. de andere drie Kop gemeenten, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Landschap Noord-Holland. Door de ambities te koppelen aan lopende ontwikkelingen wordt de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk gedekt binnen bestaande budgetten. Om de gemeentelijke bijdrage sluitend te krijgen is een krediet van € 6 miljoen nodig als aanvullende cofinanciering.

17. Doorfietsroute

Met het voorstel wordt de tweede fase van de doorfietsroute mogelijk gemaakt en kan een groter deel van het traject worden voorbereid en uitgevoerd. Het alternatief is een knip in meerdere delen, hiermee wordt de ondersteuning van de doorfietsroute door Den Helder vermindert. Voor de krediet geldt een afschrijvingstermijn van 20 jaar.

18. Uitvoeringsprogramma Erfgoed

Het Erfgoedbeleidskader en uitvoeringsprogramma wordt aan de raad aangeboden in Q4 van 2025 ter vaststelling. Bij het uitvoeringsprogramma, dat beschikbaar komt na de opstelling van de begroting 2026, zal worden aangegeven welke zaken binnen het geldende financieel kader passen en welke additionele zaken meegenomen moeten worden naar besluitvorming in de loop van 2026.

19. Nieuwe Diep/Nieuwe Werk

In samenhang met de werkzaamheden in het maritiem cluster wordt de nieuwe ontsluiting naar de veerboot naar Texel voorbereid. Deze voorbereiding is door de omvang en complexiteit van het project een proces dat zich uitstrekt over meerdere jaren. Voor de hele voorbereiding wordt een tijdsbestek van 4 jaar genomen. Het voorbereidingskrediet dekt dit af en maakt het mogelijk om het werk in fase verder voor te bereiden en ook per fase een akkoord op te halen. Voor dit krediet geldt een afschrijvingstermijn van 40 jaar.

Het alternatief is om de voorbereiding nu verder op te knippen of helemaal te schrappen. Het op knippen levert een steeds terugkerende budgetaanvraag op en is in de uitstraling naar de partners en belanghebbende niet bevorderlijk. Het geheel afzien van het krediet betekent de facto dat het akkoord over het maritiem cluster wordt opgezegd en er geen perspectief is op een betere ontsluiting van de haven, en het terugdringen van de overlast als gevolg van de verkeersstromen naar en van Texel.

20. Regionale Samenwerking – Bereikbaarheid

Ontwikkelingen als Helders Perspectief, de versterking van onze (lucht)havenfunctie, de energietransitie en de regionale woningbouwopgave zijn van strategisch belang voor de toekomst van onze stad en vragen dan ook stuk voor stuk om blijvende en intensieve inzet. Goede bereikbaarheid is daarbij geen luxe, maar een harde randvoorwaarde: zonder structurele verbetering van onze verbindingen staat niet alleen de uitvoering van deze opgaven onder druk, maar ook onze positie binnen de regio en richting het Rijk. Denk bijvoorbeeld aan de koppelkansen bij een eventuele vernieuwing van het spoor. Alleen met voldoende strategische slagkracht blijven wij in staat om onze belangen krachtig te verdedigen en Den Helder en regio op de kaart te houden als volwaardige partner in Noord-Holland Noord.

21. Organisatieontwikkeling/planmatig werken

In aansluiting op de ingezette organisatieontwikkeling en de aanbevelingen uit het Rijnconsult-onderzoek waarin de behoefte aan meer sturing, structuur en samenhang in de uitvoering nadrukkelijk is benoemd, wordt planmatig werken duurzaam verankerd binnen de organisatie. Deze inzet versterkt de voorspelbaarheid, kwaliteit en beheersbaarheid van gemeentelijke processen en projecten.

22. Datagedreven werken

Voor introductie en implementatie van het datagedreven werken zal door de hele organisatie heen een structurele inzet vergen van 5 fte. De organisatie krijgt de opdracht om de ruimte voor de inzet de komende jaren zelf vrij te maken binnen de totaal beschikbare middelen. Omdat dit een overgangstijd vergt en tegelijkertijd juist in de startfase wel goede voortgang moet worden gemaakt wordt hiervoor een incidentele impuls opgenomen. Extra middelen gedurende 3 jaar, na de drie jaar vervalt de impuls.

23. Kansrijke buurten

Voortzetten van het project Kansrijke Buurten ook na 2026 onder de opgave Aantrekkelijke Leefbare Woonstad voor de uitvoering van fysieke en sociale deelprojecten en de Helderse aanpak en programmering voor de Kansrijke Buurten. Er zijn tot en met 2026 middelen beschikbaar (€ 1,1 miljoen), welke geprogrammeerd kunnen worden richting uitvoering. In het programmaplan Kansrijke Buurten, waartoe ook Volkshuisvestingsfonds behoort, wordt in combinatie met Outreachende teams en Preventie met gezag ingezet op de doelstelling(en) zoals die zijn opgenomen in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid en het Europese project Daring Cities. Op nationaal en Europees niveau wordt ingezet om subsidies binnen te halen, waarvoor een eigen bijdrage noodzakelijk is. Specifiek geldt dat als PM post vanaf 2027: voor 2025 en 2026 zijn reeds middelen beschikbaar ter hoogte van € 1,1 miljoen. Er wordt geprogrammeerd en uitgevoerd. Ook wordt er een plan gemaakt voor de jaren vanaf 2027, wanneer de € 1,1 miljoen niet meer beschikbaar is, om zo de continuïteit van het project te borgen.

Verder invullen van de ruimte in de meerjarenbegroting

De raad kan de ruimte in de meerjarenbegroting bij de begrotingsbehandeling verder invullen. Daarmee wordt voor de nieuwe bestuursperiode nog steeds een sluitende meerjarenbegroting opgedragen, alleen zonder de ruimte om nieuwe keuzes te kunnen maken.

Omdat er in het huidige voorstel al grote stappen gemaakt worden is het goed om de nieuwe raad de financiële ruimte mee te geven. De nieuwe raad kan dan ook de bestaande taakstellingen in de begroting opvangen als deze onvoldoende worden gerealiseerd, maar belangrijker vooral ook eigen keuzes maken die passen bij de nieuwe samenstelling van de raad.

Duurzaamheid

In de 1e begrotingswijziging worden geen specifieke voorstellen gedaan over duurzaamheid of de verbetering daarvan.

Bestuurlijke vernieuwing

De 1e begrotingswijziging is als apart document zichtbaar in het financiële portaal waarop alle P&C producten worden gepresenteerd en terug te vinden zijn.

Na vaststelling maken het voorstel onderdeel uit van de begroting 2026.

Financiële consequenties

In het voorstel wordt de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 gewijzigd.

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Beleidsarme begroting 2026	-300	-1.981	-2.073	-3.270
Eerste begrotingswijziging 2026				
Maatregelen	-514	-790	-790	-790
Ruimtevragers	2.845	2.545	1.495	2.010
Begroot saldo begroting 2026 na eerste wijziging	2.031	-226	-1.369	-2.050

De negatieve bedragen betekenen er het betreffende jaar meer baten zijn dan lasten. Er is dan ruimte voor nieuwe uitgaven, zijn die er niet dan gaat het overschot naar de algemene reserve.

Als gevolg van de wijziging nemen de uitgaven toe. Na verwerking van het voorstel sluit de begroting 2026 met een nadelig saldo van € 2,0 miljoen. Dit saldo is geheel veroorzaakt door incidentele lasten waarvoor in 2026 de algemene reserve wordt aangesproken. De meerjarenbegroting laat elk jaar een overschot zien. Dit overschot kan in de volgende bestuursperiode worden betrokken bij de dekking van de uitgaven voor nieuw beleid.

Weerstandratio:

De weerstandratio bedraagt na verwerking van de 1e begrotingswijziging aanneming van het voorstel 2,32. Dit boven de minimale norm van 1,0. In de ratios is rekening gehouden met het ten laste van de algemene reserve brengen van de bijdrage van € 4 miljoen aan de realisatie Dijkkwartier (raadsbesluit november 2024) en een bedrag van € 3,3 miljoen als cofinanciering van de uitgaven in het kader van de subsidie 'Volkshuisvestingsfonds'.

Solvabiliteit:

In de 1e begrotingswijziging zijn investeringen opgenomen voor in totaal € 16,9 miljoen. Voor deze investeringen wordt aanvullende financiering aangetrokken. De lasten voor rente en afschrijving passen binnen de structureel beschikbare middelen. De extra investeringen werken door in de solvabiliteit. Deze neemt af met 1% procent naar 15 %.

De score van 15% is lager dan de signaalwaarde die de provincie hanteert in het kader van het financieel toezicht. De provincie hanteert een aantal kengetallen die in samenhang worden gezien. 20% of groter betekent geen verdere aandacht. Nu de waarde kleiner is dan 20% kijkt de provincie naar het geheel en de vraag of de begroting voldoet aan de vereisten van structureel en reel evenwicht en eventuele ruimte in de belastingcapaciteit.

Uitvoering en Planning

De voorstellen uit de 1e begrotingswijziging maken, na vaststelling, onderdeel uit van de begroting 2026. Over de voortgang in de uitvoering van de begroting wordt de gemeenteraad via twee tussenrapportage in 2026 geïnformeerd.

Communicatie

De voorstellen in de 1e begrotingswijziging worden betrokken bij het persbericht over de voorstellen voor 2026. De 1e begrotingswijziging zelf is voor iedereen beschikbaar via de website.